

‘Ga uit van de leefwereld van mensen’

Waar is de uitvoerbare visie?

Inge van Dommelen mist in het regeerakkoord een uitvoerbare visie op een sociaal domein waarbij de leefwereld van de burgers het startpunt is.

Het regeerakkoord ‘Bruggen slaan’ houdt de gemoederen bezig. De regering schuift met budgetten en bezuinigt. Wat ik mis, is een uitvoerbare visie op een sociaal domein waarbij de leefwereld van de mensen, de burgers, het startpunt is. Was deze visie er wel, dan zouden de mensen begrijpen wat er moet gebeuren en dat zij zelf ook aan de slag moeten - voor hun eigen welzijn en dat van anderen. Hoe ziet zo’n visie eruit?

Met burgers, niet over burgers...

Het Nibud moet eraan te pas komen om duidelijkheid te scheppen over inkomensplaatjes. Maar deze plaatjes gaan niet over de meest kwetsbare kinderen in Nederland die ernstig bedreigd zijn in hun ontwikkeling. Of mensen die langdurig zorgafhankelijk zijn omdat zij dement worden, want zij leiden niet de discussie. En daar zit het probleem. Het regeerakkoord spreekt over burgers, maar niet met de burgers. Had mevrouw Jansen, mantelzorger van haar demente man, maar aan de onderhandelingstafel gezet. Dan had ‘mantelzorg’ vast een plek gehad in het akkoord. Dát staat er nu niet in. En mantelzorgen gaan we straks allemaal doen vanwege de vergrijzing.

... dicht bij de mensen, door de mensen zelf...

Maar met praten alleen kom je er niet, beleid moet je mét en dicht bij de mensen ontwikkelen en uitvoeren, zodat ze zelf meedoen. Anders gaat het fout. En een geïnstitutionaliseerd ‘keukentafelgesprek’ werkt dan niet. Een voorbeeld. De therapeutische pleegzorg is vervallen, waardoor kinderen die niet thuis kunnen wonen tussen wal en schip raken. Terwijl we juist

willen dat kinderen zoveel mogelijk in een thuisomgeving opgroeien. Hulpverleners van Accare, haar partners en gezinnen sloegen de handen ineen. Samen bieden zij nu gastouderopvang met begeleiding zodat er samen gewerkt wordt in het belang van het kind. Gewoon betrokken mensen die de ruimte nemen en het zelf organiseren - ondanks overheidsbeleid. Zouden meer mensen moeten doen.

... met een overheid in de buurt...

Gemeenten zijn de roergangers in het regeerakkoord voor het oplossen van sociaal maatschappelijke problemen. Zij kunnen als ‘nabije overheid’ het beste aansluiten bij de behoeften van hun burgers. Voorwaarde is wel dat alle spelregels niet langer door de centrale overheid bepaald worden, maar vooral door de burgers en hun gemeente. Die invalshoek ontbreekt in het regeerakkoord. Neem de ‘geldregels’ voor de wijkzuster. De regering zegt dat door het ‘vrijspelen van middelen uit de medische tweede lijn’ er extra geld is voor de wijkzuster. Maar de langdurige zware medische zorg (tweede lijn) wordt een AWBZ-voorziening, de verpleging buiten de instelling gaat naar de zorgverzekeraars en ‘de rest’ ondersteuning, begeleiding en verzorging naar de gemeenten. Dat zijn drie loketjes met drie geldstromen. Dat zijn ingewikkelde spelregels. Kun je het spel dan wel spelen met de mensen zelf?

... met bijpassende spelregels voor in de buurt...

De ‘wijkzuster nieuwe stijl’ voorkomt duurdere zorg, aldus ZonMW en de HBO-raad. Mooi, maar die zuster heeft te maken